

Geachte raadslid,

Duurzaamheid en het veranderende klimaat zijn voor veel inwoners belangrijke onderwerpen. Dit hebben we onlangs weer kunnen zien bij de verkiezingen. Voor het nieuwe college-programma geven wij graag 10 punten ter inspiratie mee die wij onze 54 aangesloten lokale organisaties belangrijk vinden, zodat we ook in de toekomst prettig kunnen wonen en werken in de dorpen en steden van Flevoland. U bent vrij om deze punten (al dan niet in aangepaste vorm) op te nemen in uw verkiezingsprogramma. Als u vragen heeft of meer informatie nodig heeft, kunt u contact opnemen met ons via telefoonnummer 0320 253505 en info@nmfflevoland.nl. We staan u graag te woord.

Met vriendelijke groet,

Vera Dam
directeur Natuur en Milieufederatie Flevoland

1) Wijken energieneutraal in 2035

7.000 woningen per maand moeten alleen al in Flevoland energieneutraal worden om in 2050 van het aardgas af te kunnen. Alle nieuwe woningen die nu nog een aardgasaansluiting krijgen komen daar nog bij. Regel daarom in bestemmingsplannen van nieuwbouwlocaties dat er geen aardgasaansluitingen worden aangelegd.

Kort gezegd:

- Zorg voor ondersteuning van bewoners die hun bestaande woning energiezuiniger willen maken via een Energieloket.
- Nieuwbouw is in de gemeente vanaf nu aardgasvrij en levert duurzaam energie.
- Maak als gemeente met woningcorporaties en huurders ambitieuze afspraken over aantallen energieneutrale renovaties per jaar. ([zie ook: landelijke oproep](#))

2) Ambitieuze doelen en solide uitvoering

De gemeente werkt samen met partners uit de regio (de overheden, bedrijven, woningcorporaties, netbeheerder en maatschappelijk middenveld) aan de Energie Agenda van de Provincie Flevoland zodat deze een gezamenlijke agenda wordt.

Dit is een plan waarin de ambities en acties staan verwoord rond opwekking van duurzame energie en energiebesparing. Een jaarlijkse rapportage aan raad en burgers maakt de voortgang inzichtelijk.

Kort gezegd:

- Formuleer gezamenlijke ambities met de andere partners in de provincie voor duurzame energie en energiebesparing.
- Werk aan gezamenlijke, provincie-dekkende stimulansen voor bewoners, zoals duurzaamheidsleningen, subsidies voor energieneutrale renovaties en woonabonnementen.
- Rapporteer jaarlijks over de voortgang aan raad en burgers.

3) De gemeente versterkt het Energieloket Flevoland voor bewoners

Het Energieloket Flevoland geeft onafhankelijk advies aan bewoners die aan de slag willen met het energiezuiniger maken van hun woning en gedrag, en campagnes om meer mensen aan de slag te krijgen! Het werkt samen met lokale energiecoöperaties, buurtorganisaties, het bedrijfsleven en de gemeente. Het loket geeft integrale adviezen en stimuleert dat burgers een kosteneffectief en kwalitatief sterk aanbod krijgen, bijvoorbeeld door zicht te houden op provinciale en landelijke ontwikkelingen.

Kort gezegd:

- Zorg dat het Energieloket een vaste plek krijgt in de uitvoering van het gemeentelijk beleid.

4) Schone en sociale energie

Nergens in Nederland wordt zoveel duurzame energie opgewekt met zon en wind als in Flevoland. Zou het niet mooi zijn als alle bewoners van uw gemeente hieraan zouden kunnen meedoen? Voor de grote windparken zijn de participatiemogelijkheden in provinciaal beleid vastgelegd. Voor toekomstige grote zonnedaken en zonnevelden zijn er ook mogelijkheden, bijvoorbeeld met postcoderozen en/of met lokale energiecoöperaties. Mede-eigenaarschap zorgt immers voor draagvlak, ook in de toekomst.

Kort gezegd:

- Stel als eis dat voor alle grote duurzame energieprojecten minimaal 5% van de investering open staat voor omwonenden.

5) De gemeente geeft het goede voorbeeld

De gemeente neemt haar voorbeeldrol serieus. Gemeentehuis, scholen en andere gebouwen in gemeentelijk bezit zijn binnen 10 jaar energieneutraal. De gemeente maakt daarvoor een investerings- en uitvoeringsplan. Ze publiceert jaarlijks de energetische gegevens van haar vastgoed en brengt de voortgang van energiebesparing en duurzame energieopwekking in beeld.

Kort gezegd:

- De gemeente houdt rekening met vermindering van CO2, Fair Trade en 'social return' bij zowel inkoop als aanbesteding.
- De gemeente formuleert een actieplan met concrete mijlpalen voor zowel haar gebouwen als haar duurzame inkoop (bijv 100% wind/zonne-energie uit Nederland).

6) Energiebesparing en het midden- en kleinbedrijf

De gemeente werkt met de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek en het MKB aan een plan voor de uitvoering van de Wet Milieubeheer. De wet verplicht (midden- en klein)bedrijven nu al om alle energetische maatregelen te nemen die zich binnen 5 jaar terugverdienen. De partijen werken aan een verleidelijk instrumentarium dat MKB-ers technisch en financieel ontzorgt in het bereiken van deze doelen.

Kort gezegd:

- Zet in op tenminste de handhaving van de wet milieubeheer bij bedrijven.
- Ondersteun (en beloon!) bedrijven actief om energieneutraal te werken.

7) Jong geleerd, oud gedaan

De transitie naar een duurzame energiehuishouding en aardgasloze woningen wordt een banenmotor van jewelste. De gemeente betreft jongeren van basisonderwijs en voortgezet onderwijs bij het energie- en klimaatbeleid. Ze maakt jongeren-greendeals waarmee overheid, betrokken bedrijven en maatschappelijke organisaties zich vastleggen op gemeenschappelijke doelen en processen. De jongeren krijgen een rol in de monitoring van de voortgang.

Kort gezegd:

- Gebruik de creativiteit en innovatiekracht van jongeren bij gemeentelijk beleid.
- Betrek het lager en middelbaar onderwijs meer de uitvoering van gemeentelijk beleid.
- Gebruik de mogelijkheden van het hoger onderwijs in Flevoland

8) Duurzame mobiliteit

De gemeente biedt medewerkers álle stimulans voor gebruik van openbaar vervoer, fiets en elektrische auto. Met partners uit de samenleving werkt de gemeente binnen twee jaar een integraal plan uit voor versnelde stimulans van elektrische mobiliteit. Zet in op een volledig dekkende laadinfrastructuur voor elektrische auto's.

Kort gezegd:

- Vergroen het gemeentelijk wagenpark door over te schakelen op 100% elektrisch eigen vervoer, opgeladen met groene stroom.
- Streef naar 1 openbare laadpaal per 500 inwoners in 2022.
- Stimuleer dat bewoners gezond op pad gaan. Kies voor een optimale fietsinfrastructuur, zorg dat ze gebruik kunnen maken van elektrisch vervoer en stimuleer deelinitiatieven.

9) Naar een circulaire gemeente

De gemeente zet in op een circulaire en afvalvrije gemeente in 2030 of eerder. Zoals door het slim inrichten van de afvalinzameling, het sluiten van kringlopen en ambitieus parkmanagement op bedrijventerreinen. De gemeente publiceert jaarlijks de voortgang.

- *Kort gezegd:*

- Zorg voor een gemeentelijke ambitie op circulair inkopen (minimaal 10%)
- Stimuleer hergebruik van grondstoffen bij nieuw- en verbouwprojecten.
- Stimuleer het gebruik van biobased grondstoffen, zoals maaisel uit het gemeentelijk groenbeheer.

10) Natuur en landschap

Een natuurrijke omgeving is niet alleen belangrijk voor dieren en planten, maar ook voor mensen. Bovendien is een groene omgeving beter bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering. Om deze te beschermen, is een zorgvuldige ruimtelijke ordening onmisbaar.

De nieuwe Omgevingswet eist een grotere rol en betrokkenheid van bewoners en lokale belangengroepen bij de totstandkoming van visies en plannen.

Kort gezegd:

- Ondersteun lokale groene initiatieven bij de ontwikkeling en uitvoering van hun plannen.
- Voorkom lichtvervuiling en verstoring van nachtdieren door 's nachts zoveel mogelijk dimbare ledverlichting toe te passen.
- Formuleer ambities op het gebied van klimaatadaptatie

Wat doen de Natuur en Milieufederaties?

De Natuur en Milieufederaties werken aan groene, duurzame en klimaatbestendige provincies. Dat doen we niet alleen! Als netwerkorganisaties verbinden, stimuleren en ondersteunen we tienduizenden burgers, lokale organisaties en overheden om samen te werken aan duurzaamheid in heel Nederland.

Meer schone energie

We werken aan een Nederland dat draait op meer schone, lokale energie. En we zetten ons in voor energiebesparing, bij huur- en koopwoningen. Hiervoor werken we samen met partijen als Bouwend Nederland en de Woonbond. Mede dankzij onze energieservicepunten ontstaan er in Nederland steeds meer lokale energie initiatieven. Landelijk nu al zo'n 800! Wij ondersteunen deze met raad en daad, zodat zij sneller resultaten boeken voor energiebesparing en opwekking van schone energie.

Bescherming van natuur en landschap

Op regionaal en lokaal niveau beschermen wij ons typisch Nederlandse landschap van openheid, water en natuur door de ruimtelijke plannen van overheden te verbeteren, maar ook met eigen initiatieven. Zo stimuleren we natuur op braakliggende bouwterreinen, en werken we aan een duurzame landbouw met een gezonde bodem en gesloten kringlopen.

Verkleinen van onze voetafdruk

De Natuur- en Milieufederaties zetten zich in voor een circulaire economie die de voetafdruk per persoon verkleint en waarin duurzame energie en voedsel voor iedereen betaalbaar is. Per persoon hebben we op aarde ongeveer 4 voetbalvelden beschikbaar. De gemiddelde Nederlander gebruikt er wel 12. Met projecten, campagnes en lobby werken wij eraan om de Nederlandse voetafdruk te verkleinen.